

Regionstyrelsen

2019-09-03

RS 677-2019

2019-04-15

REV 36:3-2018

Regionstyrelsen Yttrande över granskning av landstingsstyrelsens uppsikt år 2018 över följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll

Region Västerbottens revisorer har den 15 april 2019 överlämnat granskningsrapport av landstingsstyrelsens uppsikt år 2018 över följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll. Granskningsrapporten har tillställts regionstyrelsen.

Förslag till yttrande har upprättats. I yttrandet beskrivs de åtgärder som vidtagits och planeras. Regionstyrelsen har att lämna yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder senast den 16 september 2019.

Sammanfattning av revisionens iakttagelser och rekommendationer

Av granskningen framgår att samtliga styrelser och nämnder behöver utveckla kvaliteten i internkontrollarbetet, samt att regionstyrelsen inte i tillräcklig grad informerade fullmäktige om styrelsers och nämnders arbete år 2018 med den interna kontrollen.

Revisorerna lämnar följande rekommendationer till regionstyrelsen:

Besluta om aktuella riktlinjer för arbetet med intern kontroll

- Säkerställ att regionstyrelsens riktlinjer överensstämmer med fullmäktiges reglemente för intern kontroll

Utveckla uppsikten över övriga nämnder

- Kontrollera att övriga nämnder beslutar om riskanalyser och internkontrollplaner. Av internkontrollplanerna bör det metodmässigt framgå hur kontrollerna ska genomföras och rapporteras;
- Kontrollera att övriga nämnder säkerställer att kontrollerna i internkontrollplanerna blir genomförda och återrapporterade med tillräcklig kvalitet. Kontrollera även att nämnderna vidtar tillräckliga åtgärder om kontrollerna visar på avvikelser;
- Kontrollera att övriga nämnder utvärderar nämndens samlade interna kontroll. Kontrollera även att nämnderna vidtar åtgärder om det finns brister i arbetet med den interna kontrollen

Utveckla rapporteringen till fullmäktige

- Rapportera till fullmäktige i enlighet med reglementet för intern kontroll.

2019-09-03

Yttrande

Regionstyrelsen instämmer i huvudsak med revisionens iakttagelser och har följande kommentarer till de rekommendationer som lämnats:

Besluta om aktuella riktlinjer för arbetet med intern kontroll

Från och med den 1 januari 2019 samlas tidigare Västerbottens läns landstings och tidigare Regionförbundet Västerbottens läns verksamheter inom en och samma organisation, Region Västerbotten. Ett intensivt förberedelsearbete inför regionbildningen har präglat båda organisationerna under en längre tid, vilket följts av efterarbete i form av fortsatta förändringar till följd av ny organisation och implementeringsarbete. Översyn av styrande dokument har varit en del av förberedelserna inför regionbildning, men det kommer att ta tid innan samtliga styrande dokument setts över och fastställts för Region Västerbotten. Till dess nya styrande dokument fastställts för de ingående verksamheterna, gäller de styrdokument som tidigare fastställts under en övergångsperiod.

Vad gäller styrande dokument för den interna kontrollen i Region Västerbotten, har en översyn redan påbörjats som kommer att slutföras under året. Vid regionfullmäktiges sammanträde 18-19 juni 2019, beslutade regionfullmäktige om reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten. Regionstyrelsen kommer att behandla övergripande riktlinjer för intern kontroll under tidig höst. Syftet med de övergripande riktlinjerna är att skapa förutsättningar för att styrelser och nämnder inom Region Västerbotten upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll. Genom att förtydliga styrelsernas och nämndernas ansvar i arbetet med intern kontroll, tillhandahålla en gemensam modell för arbetet med intern kontroll samt specificera anvisningar för rapportering och uppföljning av den interna kontrollen.

De övergripande riktlinjerna tar sin utgångspunkt i det av regionfullmäktige fastställda reglementet. Dessa riktlinjer ska i sin tur vara grunden för de anpassade riktlinjer för intern kontroll som respektive nämnd och styrelse har att besluta om. Den sammanhållna översynen ska bland annat säkerställa att olika styrande dokument harmoniserar med varandra. Ett konkret exempel på motstridiga uppgifter är att det tidigare gällande reglementet (som ligger till grund för granskningen) anger att utvärdering av det samlade systemet ska lämnas i samband med årsredovisning, medan de riktlinjer som fastställts av landstingsstyrelsen säger att detta ska göras i samband med delårsrapport per augusti för att skapa bättre förutsättningar att vidta åtgärder för att förbättra systemet för intern kontroll.

För att skapa förutsättningar för en sammanhållen process där reglemente och riktlinjer hänger ihop från fullmäktigenivå, till regionstyrelse, vidare till nämnd ut till verksamhetsnivå, har processen med översyn av riktlinjer präglats av delaktighet och bred samverkan. Tjänstepersoner för nämnder/styrelser som lyder under regionfullmäktiges reglemente har bjudits in till dialog i syfte att skapa möjligheter till delaktighet samt bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Dialogen har även syftat till att tydliggöra de krav och förväntningar som ställs på nämnder/styrelser från regionstyrelsens sida när det gäller den interna kontrollen i Region Västerbotten, men även till att ta tillvara på den värdefulla kunskap som finns i organisationen. För att stödja övriga nämnders/styrelserns arbete med att bereda förslag till anpassade riktlinjer inom sitt ansvarsområde, har en grundmall tagits fram som kan anpassas och användas där nämnd/styrelse bedömer det lämpligt.

Utveckla uppsikten över övriga nämnder

Regionstyrelsen delar revisionens iakttagelser om att uppsikten över övriga nämnder bör utvecklas. Detta förutsätter att de krav och förväntningar som ställs på nämnder och styrelser är kända, kommunicerade och accepterade. De åtgärder som vidtagits

2019-09-03

och som planeras för att bidra till detta är dels initiativ till stärkt dialog och informationsspridning så som beskrivits ovan i beredningen av övergripande riktlinjer samt anpassade riktlinjer, dels åtgärder för att tydliggöra vad som efterfrågas vid respektive rapporteringstillfälle i de anvisningar som ligger till grund för rapportering. Mallar till stöd för verksamheterna inför nämndernas och styrelsernas arbete med den egna interna kontrollen är andra exempel på åtgärder som ingår i det pågående översynsarbetet.

En annan åtgärd som regionstyrelsen bedömer kommer bidra till att utveckla uppsikten över övriga nämnder, är vidareutveckling av vad som ligger till grund för regionstyrelsens prövning av övriga styrelser och nämnders följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll. Styrelsens utvärdering av det samlade systemet för intern kontroll i Region Västerbotten ska även ligga till grund för eventuella åtgärder, och det är viktigt att kopplingen mellan vad som utvärderas och de åtgärder som föreslås är tydlig och förståelig. Vid regionstyrelsens uppsiktsdialog med nämnder, styrelser, bolag, externa aktörer ska den interna kontrollen vara en självklar del.

Utveckla rapporteringen till fullmäktige

Vad avser revisionens rekommendation om att utveckla rapporteringen till fullmäktige i enlighet med reglementet för intern kontroll, ses detta över i den översyn som görs av styrande dokument för att säkra att de villkor som gäller för rapportering harmoniserar i de olika dokumenten.

Avslutningsvis konstaterar regionstyrelsen att de formella krav som ställs i styrande dokument är en aspekt av att kunna tillgodose att det finns ett välutvecklat system för intern kontroll, men även att det finns rutiner som understödjer det dagliga arbetet. Under hösten 2018 genomfördes ett utvecklingsarbete för att ta fram riskanalys och förslag till internkontrollplan för 2019 inom regionstyrelsens respektive hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområden. Internkontrollplanerna inklusive riskanalyser utarbetas med delaktighet av verksamhetsområden och staber. Riskanalyserna behandlades i landstingsstyrelsens arbetsutskott respektive hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott i december 2018, innan internkontrollplan inklusive riskanalys fastställdes av regionstyrelsen respektive hälso- och sjukvårdsnämnden i januari 2019. De erfarenheter och lärdomar som gjordes under denna process, kommer att tas tillvara i det fortsatta utvecklingsarbetet med att ta fram stödjande material och rutiner för intern kontroll i Region Västerbotten.

REGION VÄSTERBOTTEN
Regionstyrelsen

Nicklas Sandström
1:e vice ordförande

Kent Ehliasson
Regiondirektör